

50 LAT PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI WOJEWÓDZKIEJ W SŁUPSKU

Na podstawie dokumentów i Kroniki Biblioteki opracowały: Agata Szklarkowska i Ewa Osińska, PBW w Słupsku

Opublikowano 08.01.2005

Jak głoszą dokumenty, potwierdzone przez Dyrektora Pedagogicznej Biblioteki: "Biblioteka Pedagogiczna w Słupsku została powołana do życia przez Wydział Oświaty i działała na podstawie Dekretu z dnia 17 kwietnia 1946 roku o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi /Dz.U.nr 26, poz.163/."

Pierwszy wpis w księdze inwentarzowej dokonany został dnia 4 grudnia 1954 roku. Pod koniec 1954 roku majątek Biblioteki stanowiło 320 książek. Spośród pierwszych wpisów do inwentarza księgozbioru, szczególnie zwracają uwagę ciekawie dziś i nieco egzotycznie brzmiące tytuły: *O projekcie konstytucji ZSRR, Kultura fizyczna i sport a ZSRR, Teoria Miczurina w walce z idealizmem w biologii i in.* Na pierwszych kartach księgi inwentarzowej znalazły się również książki Lenina, Stalina, Bieruta, Engelsa. Już na pierwszy rzut oka, tytuły te i sposób nabycia książek, odnotowany w pierwszej księdze inwentarzowej, daje obraz rzeczywistości lat 50-tych, rzeczywistości jakże różnej od dzisiejszej.

Początkowo Biblioteka mieściła się w budynku Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Dnia 1 października 1958 roku została przeniesiona do nowego pomieszczenia w Inspektoracie Oświaty, a prowadził ją wówczas bibliotekarz - nauczyciel Edward Aluchna. Pokój, w którym znajdowała się był przejściowy, a odwiedziny klientów, narady i zebrania uniemożliwiały spokojną i normalną pracę.

Na początku 1966 roku Inspektorat Oświaty przekazał Bibliotece pomieszczenie zajmowane przez Ośrodek Metodyczny. Nowy lokal umożliwił pracę przy dziennym świetle oraz utworzenie kilku miejsc dla czytelników. Kierownikiem placówki był wówczas Stanisław Kędziora. Jednak dopiero w 1972 roku Biblioteka zyskała miejsce na samodzielną wypożyczalnię, po przeniesieniu księgozbioru na III piętro budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Słupsku.

Wkrótce też Biblioteka rozpoczęła działalność jako placówka wojewódzka. Dnia 1 listopada 1976 roku na mocy aktu nominacyjnego (Zarządzenia Kuratora Oświaty i Wychowania w Słupsku) w miejsce Pedagogicznej Biblioteki Powiatowej powołana została **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka**. Do chwili przeniesienia księgozbioru do samodzielnej siedziby traktowana była jako dział pedagogiczny Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Kadra pracownicza składała się wówczas z dwóch osób: dyrektora mgr **Domiceli Kaczmarek** i nauczyciela - bibliotekarza - Jadwigi Kłosowskiej. Do końca 1977 roku grono pracowników Biblioteki powiększyło się o dziewięć osób, co umożliwiło powstanie Wydziałów: udostępniania, opracowania, gromadzenia i bibliograficzno-informacyjnego.

Księgozbiór odziedziczony po Pedagogicznej Bibliotece Powiatowej wynosił 16 tys. 875 woluminów. Korzystało z niego wówczas 922 czytelników. Systematycznie jednak zbiory Biblioteki powiększały się i domagała się ona pilnie nowego pomieszczenia dla swojej działalności. W marcu 1977 roku Kuratorium Oświaty i Wychowania podjęło decyzję o przystosowaniu do potrzeb Biblioteki parteru Szkoły Podstawowej

Nr 10, przy dawnej ul. M. Buczka. Oddanie obiektu przewidziane zostało na październik 1978 roku. Nowe wyposażenie zostało wykonane w czynie społecznym w warsztatach szkolnych Słupskiego Technikum Drzewnego, a praca potraktowana jako praca dyplomowa uczniów szkoły. Autorem projektu adaptacji budynku został Stanisław Ćwik, nauczyciel Zespołu Szkół Drzewnych w Słupsku.

Artykuł o Bibliotece, który ukazał się w prasie w tamtym czasie informował m.in.:

"...W tym roku na zakup książek przeznaczono 300 tys. zł. Zakupuje się je nie tylko w księgarniach, ale i w antykwariatach.....Bibliotekę utworzono z myślą o nauczycielach studiujących. Jest ich coraz więcej. Poza nimi, placówkę licznie odwiedzają studenci słupskiej WSP....wśród czytelników znaleźć można pracowników milicji, wojska, wielu zakładów pracy.....Dzięki Kuratorium Oświaty i Wychowania, biblioteka otrzyma nowe wyposażenie. Będą to dwie czytelnie i sala audiowizualna - wyposażona w magnetofony, telewizor, epidiaskop, czytnik do mikrofilmów itp.....Biblioteka sprawować będzie pieczę nad działami nauczycielskimi w bibliotekach szkolnych."

Dnia **15 stycznia 1979 roku** Biblioteka, dumna z nowych pomieszczeń, otworzyła swoje podwoje dla czytelników. Otwarcie, z udziałem oficjalnych gości, odbyło się 13 marca. Notatki umieszczone z tej okazji w lokalnej prasie informowały:

"Dysponująca ponad 30 tys. woluminów ważnych, poszukiwanych zwłaszcza przez nauczycieli, dzieł naukowych i popularnonaukowych, a także bogatym zestawem taśm, płyt i przeźroczy Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku znalazła siedzibę w nowocześnie urządzonych pomieszczeniach przy ul. Jaracza 18 a..."

Prowadzona od wielu lat Kronika Biblioteki dokumentowała i dokumentuje kolejne etapy funkcjonowania Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Słupsku. Codzienną pracą informacyjną i edukacyjną, systematyczną współpracę z bibliotekami i innymi placówkami kulturalno - oświatowymi Słupska oraz pedagogicznymi bibliotekami w kraju. Pracownicy naszej Biblioteki wielokrotnie uczestniczyli w sesjach i konferencjach naukowych, wystawach, wycieczkach, szkoleniach w Częstochowie, Krakowie, Toruniu, Kaliszu, Białymstoku i innych miastach. Również u nas, w czytelni i sali konferencyjnej, odbywały się liczne spotkania nauczycieli słupskich szkół połączone z wystawami tematycznymi, prelekcjami, szkoleniami, prezentowaniem nowości, konferencje i zespoły metodyczne dla nauczycieli i bibliotekarzy.

Kronika odnotowywała ponadto wszystkie spektakularne wydarzenia, które wpłynęły na sposób funkcjonowania i wizerunek Biblioteki. W 1980 roku znajdziemy w niej notatkę o odwiedzinach włoskich nauczycieli, przedstawicieli młodzieży francuskiej przebywającej na obozie UNESCO w Słupsku oraz wizytę członka Bułgarskiej Akademii Nauk, prof. Denio Grdewa.

W sierpniu tego roku Biblioteka doczekała się własnego ekslibrisu. Zaprojektował go i wykonał zaprzyjaźniony od dawna z naszą biblioteką nauczyciel Stanisław Ćwik.

W 1986 roku minęło dziesięć lat działalności Biblioteki jako wojewódzkiej placówki oświatowej. W 5 filiach i 6 wydziałach Biblioteki głównej pracowało wówczas 22 pracowników pedagogicznych - nauczycieli-bibliotekarzy. Biblioteka intensywnie współpracowała z Kuratorium Oświaty i Wychowania w Słupsku, Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli i Związkiem Nauczycielstwa Polskiego wspierając edukację nauczycieli i studentów kierunków pedagogicznych. Pracownicy pedagogiczni brali czynny udział w życiu kulturalnym miasta. W czytelni odbywały się spotkania nauczycieli z wykładowcami WSP w Słupsku, z naukowcami innych ośrodków uczelnianych, członkami Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza.

Działalności Biblioteki poza realizowaniem podstawowych celów, określonych funkcją gromadzenia, przechowywania, opracowywania i udostępniania księgozbioru, Kronika opisywała następująco:

".... PBW i jej filie biorą czynny udział w pracach Wojewódzkiej Rady Postępu Pedagogicznego. Biblioteka nasza prowadzi rejestr nowatorów, sporządza bibliografie, przygotowuje zestawy lektur na podany temat. Bierze udział w spotkaniach nowatorów, prezentuje nowości wydawnicze. W naszej

Bibliotece spotykają się członkowie sekcji bibliotekarskiej, działającej przy Zarządzie Okręgu ZNP. Pani Dyrektor jest przewodniczącą sekcji. Ścisłe współpracujemy z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, z Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza. Wspólnie organizowane są spotkania z pisarzami i profesorami uniwersyteckimi...."

Początek lat dziewięćdziesiątych to dla Biblioteki okres zwiększonego zainteresowania automatyzacją, ważnych zmian kadrowych, stałego zwiększania się księgozbioru oraz realizowania nowych sposobów zaprzyjaźniania czytelników z książką i biblioteką. W marcu 1991 roku odeszła na emeryturę wieloletnia pani dyrektor mgr **Domicela Kaczmarek**. 21 marca 1991 roku nową dyrektorką została mgr **Mariola Łukasiuk**. Z myślą o słupskich nauczycielach Biblioteka prowadziła w latach dziewięćdziesiątych okresowe, niskopłatne kursy obsługi mikrokomputerów. Niewielu nauczycieli miało wówczas okazję poznania pracy na komputerze, toteż kursy cieszyły się wśród grona pedagogicznego sporym uznaniem.

Jesień 1993 roku była szczególnym momentem w działalności Biblioteki. Rozpoczęły się bliskie spotkania słupskiej młodzieży z literaturą. Odbyła się pierwsza **Słupska Jesień Poezji**. Coroczne spotkania z literaturą kontynuowane są w kolejnych edycjach już nie jesieni, ale **Słupskiej Wiosny Literackiej**, z wielkim zaangażowaniem dyrektora PBW Marioli Łukasiuk i pracowników, a dorobek tego wyjątkowego przedsięwzięcia stanowi wizytówkę Biblioteki. Znaczenie tych spotkań dla oświaty i kultury miasta i regionu podkreślone zostało w tym roku nominacją do nagrody **Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej "Sztuka Młodym"**. Historia i najnowsze wydarzenia związane z coroczną wiosenną imprezą opisane są w jubileuszowym informatorze oraz na stronie internetowej PBW w Słupsku (www.pbw_slupsk.oswiata.org.pl).

W latach dziewięćdziesiątych Biblioteka przygotowywała się do komputeryzacji. Pracownicy na kursach doskonalili warsztat pracy z zakresu bibliotekoznawstwa oraz poznawali metody pracy z komputerem w bibliotece. Wielkość zbiorów przekroczyła 85 tys. woluminów. Następowaly kolejne zmiany lokalizacji książek, magazynów, segregacji księgozbioru, spowodowane powiększaniem się księgozbioru.

W dwudziesty pierwszy wiek Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka weszła z prawie stutysięcznym księgozbiorem cieszącym się każdego roku zainteresowaniem kilkutysięcznej rzeszy czytelników - nauczycieli realizujących kolejne etapy reformy szkolnictwa, studentów przygotowujących się do roli pedagoga oraz uczniów pragnących z pomocą książki, filmu czy płyty zdobyć nowe umiejętności i poszerzyć szkolną wiedzę. Weszła z wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną stale wzbogacającą wiedzę i doskonalącą umiejętności tak, by mogła być efektywnie realizowana misja Biblioteki jako lokalnego i powszechnie użytkowanego centrum multimedialnego.

3 grudnia 2004 roku odbyły się uroczyste obchody 50-lecia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Słupsku. Zaproszeni goście, przedstawiciele władz miasta i województwa, mecenas i przyjaciele Biblioteki, byli i obecni pracownicy i współpracownicy, mieli okazję zobaczyć pomieszczenia Biblioteki, w jakich obecnie ona funkcjonuje oraz uczestniczyli w dzieleniu się wspomnieniami, refleksjami i życzeniami dalszej satysfakcjonującej pracy. Odświętnym chwilom towarzyszyły interesujące wystawy prezentujące historię i terażniejszość Biblioteki oraz rozmowy i program artystyczny w gościnnych progach Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.